

ประกาศกรมศิลปากร

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินาหรืดำเนินกิจกรรมได้น้ำในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถาน
แหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ด้วยขณะนี้ปรากฏว่าได้มีการดำเนินาหรืดำเนินกิจกรรมได้น้ำในบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสภาพของแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ซึ่งเป็นโบราณสถานตามนิยามที่กำหนดในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เนื่องจากชื่อของเรือสุทธาทิพย์มาจากพระนามของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์ พระธิดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โดยเรือสุทธาทิพย์เคยเป็นเรือโดยเสด็จของ Prince Axel of Denmark และ Princess Margaretha of Sweden เมื่อครั้งเสด็จเยือนกรุงเทพมหานคร และเคยเป็นเรือโดยเสด็จของพลเอก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๘ เรือสุทธาทิพย์ได้ถูกฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทิ้งระเบิดและจมลงในบริเวณร่องน้ำระหว่างเกาะจวง เกาะโรงโขน และเกาะโรงหนัง

เพื่ออนุรักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแลรักษาโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ไม่ให้เสื่อมสภาพหรือได้รับความเสียหายอย่างรวดเร็วเกินไปกว่าการเสื่อมสภาพโดยกระบวนการตามธรรมชาติซึ่งเป็นภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมศิลปากร ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมศิลปากรจึงออกประกาศกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินาหรืดำเนินกิจกรรมได้น้ำในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“โบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์” หมายความว่า ห้วงน้ำและพื้นดินใต้ทะเลบริเวณท้องที่อ่าวแสมสาร ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี บริเวณระหว่างเกาะจวง เกาะโรงโขน และเกาะโรงหนัง ประมาณละติจูดที่ ๑๒ องศา ๓๑ ลิปดา ๕๘ ฟลิปดาเหนือ ลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๕๗ ลิปดา ๒๔ ฟลิปดาตะวันออก ดังปรากฏตามแผนที่แนบท้ายประกาศนี้

“บริเวณโบราณสถาน” หมายความว่า ห้วงน้ำและพื้นดินใต้ทะเลในรัศมี ๕๐ เมตร ถัดจากซากเรือสุทธาทิพย์

“การดำน้ำ” หมายความว่า การดำน้ำลึกแบบมีอุปกรณ์ช่วยหายใจติดตัวไปกับนักดำน้ำ (Self-Contained Underwater Breathing Apparatus: SCUBA Diving) ซึ่งมีระยะเวลาการดำน้ำ นานกว่าการดำน้ำตัวเปล่าประเภทฟรีไดฟ์วิ่ง (Freediving)

“กิจกรรมได้น้ำ” หมายความว่า กิจกรรมอื่นใดที่ดำเนินการได้น้ำนอกเหนือจากการดำน้ำ ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงการดำน้ำตัวเปล่าแบบฟรีไดฟ์วิ่งเพื่อการนันทนาการ และ/หรือเพื่อการแข่งขันกีฬา เอ็กซ์ตรีม (Extreme Sport)

ข้อ ๒ แนวทางปฏิบัติตามประกาศนี้ไม่ใช่บังคับกับการดำน้ำหรือกิจกรรมได้น้ำที่มี วัตถุประสงค์เพื่อการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) การศึกษาวิจัยทางวิชาการ
- (๒) การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล
- (๓) การฝึกหลักสูตรต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ
- (๔) การปฏิบัติการทางทหาร หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ

ข้อ ๓ การดำน้ำเพื่อการนันทนาการในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจม สุทธาพิพย์ นักดำน้ำควรสอบผ่านและได้รับบัตรดำน้ำหลักสูตรการดำน้ำระดับ Advanced Open Water ของ สมาคมดำน้ำแห่งประเทศไทย (Diving Association of Thailand: DAT) หรือสถาบันฝึกอบรมการดำน้ำ ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล ได้แก่

- (๑) สมาคมวิชาชีพครูสอนดำน้ำ (Professional Association of Diving Instructors: PADI)
- (๒) สมาคมครูสอนดำน้ำแห่งชาติ (National Association of Underwater Instructors: NAUI)
- (๓) องค์การสคูบาสกูลส์อินเตอร์เนชันแนล (Scuba Schools International: SSI)
- (๔) สถาบันฝึกอบรมดำน้ำลึกระหว่างประเทศ (Scuba Diving International: SDI)
- (๕) สถาบันฝึกอบรมการดำน้ำลึกที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากลในระดับเดียวกับ สถาบันใน (๑) – (๔)

นอกเหนือจากการได้รับบัตรดำน้ำตามที่กล่าวในวรรคหนึ่งแล้ว นักดำน้ำควรมีประสบการณ์ ในการดำน้ำมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ไดฟ์ และควรดำน้ำด้วยระบบคู่หู (Buddy) หรือระบบทีม (Team) ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป

ข้อ ๔ ในกรณีของการฝึกดำน้ำในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาพิพย์ ควรมีครูผู้สอนดำน้ำหรือครูผู้ช่วยผู้สอนดำน้ำ ๑ คนต่อผู้ฝึกดำน้ำไม่เกินกว่า ๒ คน

ก่อนดำน้ำทุกครั้งให้ครูผู้สอนดำน้ำ ครูผู้ช่วยผู้สอนดำน้ำ และผู้ฝึกดำน้ำ ตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมและเหมาะสมสำหรับการฝึกดำน้ำ

- (๑) สภาพร่างกาย
- (๒) อุปกรณ์ดำน้ำทุกชิ้น
- (๓) สภาพอากาศ กระแสน้ำ และสภาพคลื่นลมในทะเลในวันที่จะทำการฝึกดำน้ำ

ข้อ ๕ นักดำน้ำหรือผู้ที่ทำกิจกรรมใต้น้ำอื่นใดในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถาน แหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ ต้องกระทำในลักษณะที่ไม่เป็นการทำลาย หรือเคลื่อนย้ายโบราณสถานหรือส่วนของโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ รวมทั้งจะต้องไม่ทำการขุดค้นและ/หรือเก็บวัตถุที่ถูกฝังหรือจมในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์

ข้อ ๖ ห้ามมิให้นักดำน้ำ ผู้ฝึกดำน้ำ ครูผู้สอนดำน้ำ ครูผู้ช่วยผู้สอนดำน้ำ และผู้ทำกิจกรรมใต้น้ำ กระทำการดังต่อไปนี้ในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์

(๑) ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูล

(๒) ทอดสมอเรือ

(๓) ผูกเชือกหรือวัสดุอื่นใดกับซากเรือสุทธาทิพย์เพื่อทำแนวทุ่น หรือเพื่อการอื่นใด

(๔) เข้าไปในซากเรือสุทธาทิพย์ตรงจุดที่มีป้ายประกาศแจ้งเตือนอันตรายในการดำน้ำ

ข้อ ๗ นักดำน้ำ ผู้ฝึกดำน้ำ ครูผู้สอนดำน้ำ ครูผู้ช่วยผู้สอนดำน้ำ และผู้ทำกิจกรรมใต้น้ำ ในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้อุปกรณ์ดำน้ำหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายทำให้เกิดความเสียหายแก่ซากเรือสุทธาทิพย์

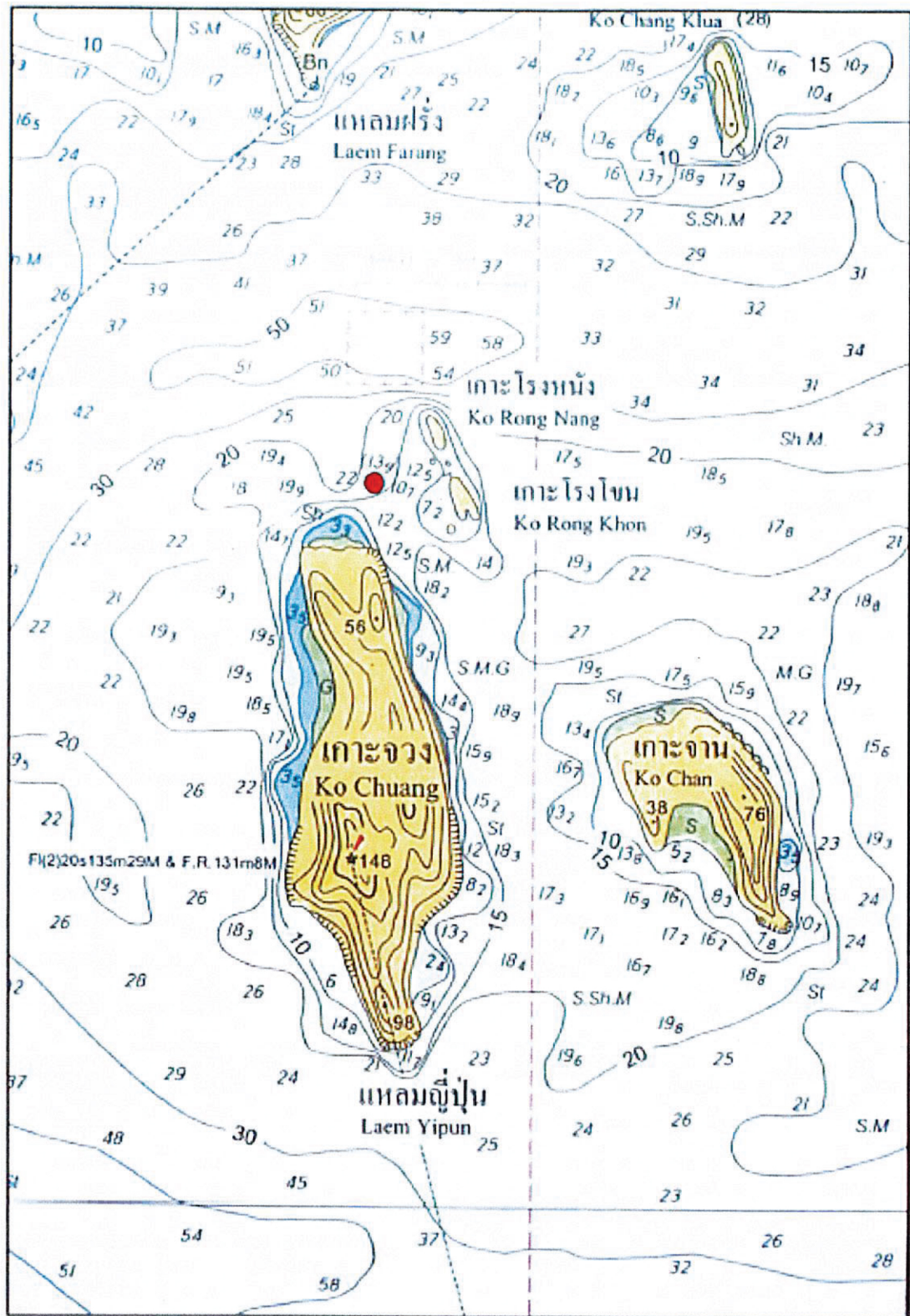
ข้อ ๘ ให้ผู้ควบคุมเรือหรือผู้ช่วยควบคุมเรือแจ้งแนวปฏิบัติตามประกาศนี้ให้นักดำน้ำ ผู้ฝึกดำน้ำ ครูผู้สอนดำน้ำ ครูผู้ช่วยผู้สอนดำน้ำ และผู้ทำกิจกรรมใต้น้ำ ทราบก่อนเริ่มการทำกิจกรรมในโบราณสถานและบริเวณโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาทิพย์ รวมทั้งต้องตรวจตราและป้องกันไม่ให้มีการทำกิจกรรมที่เป็น การฝ่าฝืนแนวทางปฏิบัติที่กำหนดตามประกาศนี้

ข้อ ๙ ให้ครูผู้สอนดำน้ำ ครูผู้ช่วยผู้สอนใต้น้ำ หรือผู้นำท่องเที่ยวดำน้ำ ให้คำแนะนำ ตรวจตรา และป้องกันไม่ให้นักดำน้ำ หรือผู้ฝึกดำน้ำที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ กระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืน แนวปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศนี้

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายพนมบุตร จันทรโชติ)
อธิบดีกรมศิลปากร

● แสดงตำแหน่งโบราณสถานแหล่งเรือจมสุทธาภิพย์

แผนที่กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ (ข้าวสัดหีบและบริเวณใกล้เคียง) บรรณาธิการ ครั้งที่ ๑๓ ก.พ. ๒๕๔๙

